

PRON. MOD. *Jaz Jósas*, oit per Casacuberta a Vinyoles i a Ripoll (c. 1920) i per Coromines als diversos llogarets del terme (1929-1930), i a Ripoll (14.X.1963).

DOC. ANT. 922: *ipsas Loças* (DECat. v, 280b1-11); 1147: *Loçes* (MarcaHisp., 1295); 1330: *Losses* (Junyent, Misc. Griera I, 373); 1359: *Les Loçes* (CoDoACA XII, 81).

DERIVATS i COMPOSTOS

(1) LLUÇARS, poble de la Baixa Ribagorça que fou agregat l'any 1969 al mun. de Tolba. És a la rodalia de Benavarrí, a la vall mitjana del riu Queixigar.

PRON. MOD. *fusàs*, oit a Corçà (xv, 190), Casserres (xvi, 118) i Tolba (xvi, 161; 163), i *fuòàs*, oit a Lasquarri (xix, 11.2) per Coromines.

DOC. ANT. 1044: *Luzares* (Serrano, NHRbgc., 265); 1067: *Locars* (Lib.Fe. Ma. I, 59); 1077: *Lozares* (*ibid.* I, 92); 1083: *Luzares* (BABL VI, 50); 1098-1114: *Luzars* (Font Rius, *Cartas de Población* I, doc. 43; p. 73); 1237: *Lozas* (BABL VII, 179); 1279: *Luzats* (Rat.Dec., 115); 1280: *Luças* (Rat.Dec., 134).

(2) Lluçars, poblel agre. a Vilanova de Meià (Noguera), situat al vessant esquerre del riu Boix.

PRON. MOD. *fusàs*, oit per Casacuberta (c. 1920).

DOC. ANT. 1276: *Loçars* (Soldevila, *Pere el Gran* I, 2ª part, 45,76); 1280: *Loçars* (Carreras Candi, *Misc.Hist.Cat.* II, 51); 1295-96: *Locars* (*ibid.* II, 169); 1359: *Luças* (CoDoACA XII, 24).

Pratlлуçars, pda. del terme de les Paüls (alta Ribagorça, XIX, 112). Igual que el següent poden venir d'una pronúncia reduïda de *prats-lluçars* amb *lloçar* derivat adjectiu de *llossa*, -ar.

Prat de Lluçars, en el terme contigu de Betesa, a la vora del Buscarró i del Canerill, prop del terme de Pallerol. Oit *prat de fusàs* per Terrado (1989) allí. Ja es troba documentat en el *Capbreu de l'any 1616: Prado de Llussas* (fol. 53).

Serrat de Lluçars, en el terme de Bivils (XX, 130).

Font i Serrat dels Relluçars, en el terme de Sirès (XIX, 104) (les eines sovint s'havien de llossar novament: *re-llossar*).

Mas Llaussàs, en el terme de Serra de Daró (Baix Empordà) (XIV, 62).

Locet, NL antic del terme de Lavit (Alt Penedès), documentat l'any 1178 (*Cart. de Sant Cugat* III, 272). Sembla format amb sufix col·lectiu -ETUM de valor paral·lel al romànic -ARE de *Llossars* - *Lluçars* d'on, com a diminutiu: *Manso de Locedela*, NL antic, prop de Granollers (?), documentat l'any 1180 (*Cart. de Sant Cugat* III, 279). Però no trobant l'un ni l'altre més que en sengles docs. del S. XII és més probable que siguin derivats directes del verb LAUCIDARE.

ETIMOLOGIA. *Llosses* (que cal distingir bé de *llo-*

sa, *lloses*, mot amb el qual no té res a veure) i *Lluçars*, deriven, tal com va establir J. Coromines en *E.T.C.* II, 103-104 i al *DECat.* v, 280b12-28, del verb *llossar*, 'esmolat les eines de tall': concepte important en el món feudal, atès que el pagès estava obligat a fer llossar les seves eines en la farga o ferreria feudal.

La documentació antiga demostra que la forma més antiga de Lluçars és amb *o*: *Loçars*.¹ *Loçars* era un 'grup de ferreries', igual que *les Llosses*² del Ripollès, i igual que bastants altres poblacions que duen com a nom *les Ferreries*. El verb *llossar* s'escriu antigament amb *ç* o *c* i prové de LAUCIDARE, verb romànic d'origen cèltic (*DECat.*). En el cas de *Lluçars* de Ribagorça la grafia amb *ç* ve imposada per la subsistència de la distinció fonològica entre *ç* = *θ* i *ss* en bona part de la comarca.

L'Estany de la Lössa a la vall d'Aran, i l'estanyet de la Llössa, a la vall de Boí, tenen etimologia diferent: de *llossa* 'cullera gran d'escudellar', per comparació amb la forma circular d'aquests estanys (*PVARGc.*, 545b). J.F.C.

¹ Les formes amb *u* es poden explicar com a degudes a la influència dels nombrosos NLL derivats de LUCIUS (*Lluçanès*) o com a meres ultracorreccions.—

² La masia on es reunia l'ajuntament de les Llosses porta encara el nom de *La Ferreria*.

Llotes, V. *Illa* *Llotger*, V. *Lletger* *Llovetà*, 30 variant local de *Lloseta* I, 186 *Llubí*, V. vol. I, 187-188 *Llubreia*, V. *Llobrec*

LLUBRIQUETO

Boscúria i planell de prats en una alta vall, del terme de Boí - Erill (Vall de Boí, (XIII, 176).

PRON. MOD. *lubriketo*, oit per Coromines a Boí, Taüll i Erill (1953; 1968; 1972; 1978).

ETIM. Com s'indica a *TVBoí* II, 4, prové de LUCÜBRETUM, col·lectiu en -ETUM del llatí LUCÜBRUM, nom de l'*herba berenera* o *blenera* (*Colchicum autumnale*): s'hi van conservar sordes les oclusives intervocàliques -k- i -t-, com és normal en la toponímia de l'alt Pallars-Ribagorça; dissimilat en **Lleclubreto*, *Llicubreto*> amb metàtesi *Llubriquet*. J.F.C.

LLEBRETA, estany de~, allí prop, a 1610 alt. a la Ribera de Sant Nicolau, ve del plural LUCUBRETA>*Lec(o)breta* amb evolució anàloga.

LLUC NL.

El famós santuari de *Lluc*, a la Serra de Tramuntana de Mallorca; i els poblats que en depenen, avui denominats amb el nom municipal d'*Escorca*.